

La resclosa d'Ullà, un llegat de sis segles que els municipis volen preservar

Un estudi encarregat pel Museu de la Mediterrània conclou que aquest conjunt hidràulic és un dels elements patrimonials més rellevants del Baix Ter

Torroella de Montgrí, Gualta i Ullà han reclamat la conservació

A la iniciativa de les administracions s'hi suma la de la ciutadania. Des de fa mesos Gent del Ter porta a terme accions per demanar-ne la conservació. La resclosa ha patit danys al mur, un deteriorament que atribueixen al desgast acumulat pels temporals de llevant dels darrers anys. Això ha posat sobre la taula la possibilitat d'eliminar completament la resclosa per afavorir la continuïtat natural del flux del riu. La petició de conservació dels tres ajuntaments que van encarregar prèviament l'estudi s'ha traslladat al Departament de Cultura de la Generalitat, al Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, a l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), al Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter i a la Diputació de Girona mitjançant una memòria justificativa que reclama que qualsevol decisió sobre el futur de la resclosa tingui en compte els valors acreditats per l'estudi tècnic. L'alcalde d'Ullà, Josep López, ha remarcat que la resclosa «forma part del patrimoni compartit del Baix Ter» i ha defensat una solució que faci compatible la recuperació ecològica del riu amb la preservació del conjunt. El de Torroella de Montgrí, Jordi Colomé, ha destacat que l'estudi aporta una «base científica i patrimonial molt sòlida» per justificar-ne la conservació. Finalment, l'alcalde de Gualta, Jaume Fondevila, ha subratllat que la resclosa ha estat durant segles «un element vertebrador del Baix Ter» i ha reivindicat una resposta conjunta per garantir-ne el futur. L'informe del qual disposen conclou que la resclosa d'Ullà és un bé cultural d'excepcional interès i una de les infraestructures hidràuliques històriques més completes i ben conservades del tram final del riu Ter. Segons els investigadors, el seu valor va molt més enllà de la presa i inclou un conjunt unitari format per la resclosa, la bassa, el cadiral, el rec del Molí i el bramador, elements inseparables que han evolucionat al llarg de diversos segles. Els orígens de la infraestructura es remunten, com a mínim, al segle XV, tot i que el sistema de molins vinculat al conjunt està documentat des del segle XIII. Durant més de sis-cents anys, la resclosa ha estat clau per al funcionament dels molins fariners, l'expansió dels regadius i la transformació agrícola de la plana del Baix Ter. Entre els seus elements més singulars destaquen el cadiral, acabat el 1670, i el bramador, construït el 1817, que conserven inscripcions i escuts heràldics d'un elevat valor patrimonial. L'estudi també posa en relleu el valor paisatgístic, ambiental i social del conjunt. La resclosa forma part del paisatge cultural del Baix Ter i s'integra en un espai de gran biodiversitat inclòs dins la Xarxa Natura 2000 i el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter. Alhora, ha estat durant generacions un espai de bany, pesca, passeig i trobada per als veïns dels tres municipis, fet que la converteix en un element destacat de la memòria col·lectiva. Una de les principals conclusions dels tècnics és que el valor patrimonial de la resclosa només es pot garantir mantenint la integritat del conjunt i recuperant la seva funcionalitat hidràulica. En aquest sentit, defensen la restauració de la presa i la recuperació de la circulació d'aigua pel cadiral, el bramador i el rec del Molí com la millor opció per assegurar-ne la conservació. L'informe també alerta que la desaparició o alteració substancial de qualsevol dels elements del conjunt comportaria una pèrdua irreversible per al patrimoni cultural català. Així mateix, assenyala que la conservació del patrimoni és compatible amb la recuperació ecològica del riu Ter i adverteix que la manca de circulació d'aigua està accelerant processos de degradació i la proliferació de vegetació que afecten diversos elements de la infraestructura. A partir d'aquestes conclusions, els tres ajuntaments defensen que la conservació, restauració i posada en valor de la resclosa d'Ullà respon a un interès públic general i insten les administracions competents a incorporar els valors

patrimonials acreditats per l'estudi en qualsevol decisió sobre el futur d'aquest conjunt hidràulic. Des de les entitats també han posat en valor el paper hidràulic. La resclosa actua com a reserva en períodes que són de sequera i ajuda alhora a regular el comportament del riu durant episodis d'inundació. Es considera que suposa que "és especialment valuosa en una plana on l'activitat agrària i la protecció dels ecosistemes depenen directament d'una gestió acurada dels recursos hídrics". Un altre element central és el rec del Molí, vinculat directament a la resclosa. Aquest canal funciona com un connector biològic per a la plana del Baix Ter fins arribar al Ter Vell, a l'Estartit. La seva continuïtat afavoreix la biodiversitat i manté una xarxa ecològica de gran importància per al territori. Per tot plegat consideren que "la resclosa d'Ullà és, doncs, molt més que una construcció al riu".

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/baix-emporda/2026/08/03/resclosa-dulla-llegat-sis-segles-133049185.html>